

Таким чином, складання протоколу про правильність делікту має деякі особливості. По-перше, вік, який необхідно точно визначити, додавши до справи копію паспорта або, якщо ще не отримано, копію свідоцтва про народження особи. Окрім того, пом'якшувальною обставиною є вік неповнолітнього. По-друге, звіт має містити достатньо детальну інформацію про особу неповнолітнього із зазначенням місця його навчання (або роботи), можливостей самозайнятості, інших обставин, що характеризують його особу, чи притягувався він до кримінальної відповідальності в минулому, чи були підстави для поліції та чи потрібно вносити відомості про обох батьків або їх сурогатних осіб, які однаково відповідають за виховання своєї неповнолітньої дитини. По-третє, у протоколі повинні бути зазначені законні представники, якщо такі є, та адвокат неповнолітнього. По-четверте, до протоколу додаються пояснення неповнолітніх батьків або осіб, які їх замінюють, із метою з'ясування психофізіологічного стану неповнолітнього правопорушника, умов його проживання та вирішення питання щодо належного здійснення батьківських прав та обов'язків. для своєї дитини. виховання.

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 7 грудня 1984 року № 8073-Х. Верховна Рада УРСР. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. ст.1122.

2. Голобородько Д.В., Кравченко І.С. Особливості оформлення матеріалів у справах про адміністративні правопорушення за участю неповнолітньої особи : Методичні рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 40 с.

3. Резнік О.М. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх. Право і безпека. Право и безопасность. Law and Safety. 2019. No 2(73). С. 53-57

Фоміченко Дар'я Олександрівна
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

науковий керівник:

Рижкова Світлана Анатолії
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОФІЛАКТИКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Однією з актуальних проблем сьогодення є проблема вчинення домашнього насильства. Від такого антисоціального явища страждають не тільки жінки, чоловіки, але жертвами можуть ставати й діти. Вчинюючи

домашнє насильство в сім'ї кривдники стають ще жорстокішими не розуміючи, яку шкоду спричиняють своїм дітям, яку психологічну травму залишають на все життя, та своєю поведінкою можуть сформувані неправильне уявлення про сімейні відносини та вирішенні конфліктів за допомогою сили та агресії.

За статистичними даними в Україні за 6 місяців у 2021 році виявлено понад 54 890 випадків сімейного насильства, які вчинили адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 (Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування) Кодексу України про адміністративні правопорушення з яких 6 558 (11 000) особи жіночої статі, та 165 (314) – неповнолітні [1].

Цікавим є той факт, що у 2020 році 11% скарг на домашнє насильство надійшло від чоловіків. І, зокрема, понад 11% притягнених до відповідальності за домашнє насильство у 2020 році були жінки [2].

На даний момент в Україні на суб'єктів владних повноважень, покладаються питання щодо захисту та психологічної допомоги дітям, які постраждали та стали жертвами домашнього насильства, зокрема на підрозділи ювенальної превенції Національної поліції. Законодавством України передбачено, що підрозділи Національної поліції здійснюють профілактичний облік щодо контролю кривдника та недопущення повторного вчинення домашнього насильства, поміж цього активно протидіють домашньому насильству служби у справах дітей, центри з надання вторинної правової допомоги, прокуратура та суди.

Відповідно до закону України «Про запобігання та протидії домашньому насильству» [3] зазначено, насильство – це будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї відносно іншого члена сім'ї, якщо ці дії завдають йому моральної шкоди, шкоди його фізичному чи психічному здоров'ю.

Науковий та практичний інтерес представляє досвід протидії домашньому насильству зарубіжних країн. Зокрема, досвід США Лос-Анджелесі (шт. Каліфорнія) діяльність поліції у сфері боротьби з домашнім насильством суворо контролюється спеціальним підрозділом, що очолений помічником прокурора. Цей підрозділ спеціалізується на проблемах насильства у сім'ї. Його співробітники мають право порушувати кримінальні справи за фактами домашнього насильства, коли жінка відмовляється підтримувати звинувачення, але є неспростовні докази неодноразовості застосування насильства. Одночасно з'ясовуються причини такої поведінки жінки, надається необхідна психологічна допомога, до «ведення випадку» залучаються адвокати, вирішується питання про надання охоронного ордера. У таких справах, як правило, відбуваються достатньо гучні судові процеси з участю присяжних засідателів (жертва залучається до участі у таких процесах як свідок), що має велике значення для привернення уваги

громадськості до проблем домашнього насильства [4].

У Відні (Австрія) упроваджено закон про побутове насильство, що передбачає підготовку поліції для видворення правопорушників із домівок та організацію дієвих служб інформування та консультування жертв. Цей закон передбачає також фінансування притулків, як постійний видаток із міського бюджету, визнаючи в такий спосіб громадський обов'язок підтримувати постійні професійні служби для роботи з жертвами. Із цією паралельною структурою можна задовольняти потреби багатьох жертв краще, аніж це може зробити будь-яка інша служба [5].

У Канаді, Новій Зеландії та у деяких штатах Америки було внесено зміни до процедури кримінального переслідування, відповідно до якої поліція та інші співробітники кримінального правосуддя повинні вести справи про насильство у сім'ї так, ніби йшлося про незнайомих між собою людей. Цього потрібно дотримуватися навіть тоді, коли потерпілі висловлюють бажання припинити кримінальне переслідування. Теоретично така процедура звільняє потерпілих від вимог іншої сторони про припинення справи, тому що у них у цьому випадку відсутня можливість вплинути на подальший розвиток ситуації [6]. Аналіз зарубіжного досвіду свідчить про те, що протидія вчиненню домашнього насильства стосується не тільки нашої держави, а є проблемою практично майже всіх країн світу. Важливим у цьому контексті є професіоналізація співробітників правоохоронних органів та їх активна співпраця з кризовими центрами, це допоможе підсилити ефект попереджувальної діяльності.

Отже, протидія домашньому насильству є одним з найвідкритіших питань сьогодення. На наше переконання, важливим інструментом протидії домашньому насильству є взаємодія всіх зацікавлених суб'єктів владних повноважень, належна координація спільних дій, а також широкомасштабна інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення.

1.Закордонний досвід запобігання сімейно-побутовим насильницьким злочинам щодо жінок правоохоронними органами» Гумін О., Римарчук Г., 2016. с.223. URL : <http://science.lpnu.ua>

2. Закон «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2021, № 36, ст. 311). URL : <http://jur-gazeta.com>

3. Злочин, пов'язаний з домашнім насильством: правові проблеми та практичні рекомендації (20.01.2020). URL : https://jurliga.ligazakon.net/ua/analytics/192450_zlochinn-rovuuzaniy-z-domashnmmasilstvom-pravov-problemi-ta-praktichn-rekomendat

4.Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.35) URL : <https://zakon.rada.gov.ua>

5. Досвід США та Канади у сфері запобігання і протидії домашньому насильству». 2020 с.122 URL. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.11.18>

6.Попередження та протидія насильства у суспільстві(зарубіжний досвід) В.В Ярухіна. Харків: 2020. с. 226 с. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/>